

Angol nyelvtudásának köszönhetően, hogy a háború után nem szerelték le - tolmácsként használták egy darabig -, de azután már nem jött haza. Kiment Amerikába.

Nemes Nagy Ágnes (1922-1991)

Költő, esszéista, műfordító.

Nemes Nagy Ágnes elsősorban költőként tartjuk számon, de írt esszéket, tanulmányokat is. „A háború – ez az én nemzedékem alapvető tapasztalata”, mondja, noha a legtöbb műve közvetlenül nem kapcsolódik a háborúhoz.

Diákkorától kezdve ír verseket, s 1945-től publikál is irodalmi folyóiratokban. Első verseskötete 1946-ban jelenik meg.

A keménydiktatúra éveiben Nemes Nagy Ágnes műfordításokból él illetve a gyermekeknek ír. Főként németből és franciából fordít (pl. Corneille, Racine és Molière drámáit, Victor Hugo, Saint-John Perse verseit, Rilke és Bertolt Brecht műveit).

Nemes Nagy Ágnes költészetével az ún. „objektív líra” egyik legfontosabb képviselői közé tartozik. A kifejezés azt jelenti, hogy a versekből eltűnik a „lírai én”, helyette a tárgyak, az élettelen dolgok közvetítik az érzelmeket, a hangulatokat és a gondolatokat. Emellett Nemes Nagy Ágnes költészetében a gondolati elemek is fontos szerepet kapnak.

Nemes Nagy Ágnes nemcsak kitűnő költő, de rendkívül fontos esszéista is. 1975-től több kötetben publikálta prózai írásait, verselemzéseit és a vele készült interjúkat. Esszéiben elsősorban a magyar és a világirodalom helyzetéről, nagy alakjairól és a versírással kapcsolatos kérdésekről olvashatunk.

Az alábbi rövid, ironikus hangvétellű írás a „Látkép gesztenyefával” című esszékötetben jelent meg.

Tanuljunk nyelveket

- 1 **T**isztában voltam vele **úgy** tízéves koromban, *itt: körülbelül*
- hogy van egy amerikai város, New York, amelynek
a nevét New Yorknak írják. Ismertem ezt az
eléggé fontos **helységet regényekből**, főleg az
5 indiánosokból. *itt: várost /
könyvekből*
- Tudtam azt is, hogy van egy másik város, bizonyos
Nyújork, amely **ugyancsak** Amerikában található,
rőla azonban csak hallottam. *szintén, is*
- Amikor egy családi beszélgetés során véletlenül
10 megtudtam, hogy a két város állítólag azonos,
nem hittem el. Hogyan is volna az lehetséges,
hogy a „new”-t „nyú”-nak kell **ejteni?** *kimondani*
- Családomban nem beszéltek angolul. Azt, hogy
„nyú”, azt persze tudták, de lám, tízéves koromig
15 nem tisztáztuk a New York-ügyet sem. *többé-kevésbé*
- Beszéltek németül, franciául, olaszul, már **úgy-
ahogy**; illő volt ez az első világháború előtt a
magyar középosztályban, – de az angol
messzebb volt, annak később jött meg a divatja.
- 20 Nem így állt azonban a dolog N.-nel, **aggregény**
rokonommal, aki nyelvi zseni volt, és **főlszedett**
vagy hat-nyolc nyelvet. *férfi, akinek nincs
felesége/gyorsan
megtanult
sőt*
- Ő bezzeg tudott angolul, **méghez** – zenész füle
által – bámulatosan jó kiejtéssel, spanyolul és
25 néhány szláv nyelven is tudott, még jiddisül is
megtanult a borkereskedőktől.
- Később Pesten, a két háború között angol
nyelvgyakorló klubnak volt **oszlopos** tagja. *fontos, állandó*
- Német nyelvtudásának köszönhette, hogy az első
világháborúban, nagyon fiatal fiúként, mindjárt a
30 **tirol** **hegyivadászokhoz** osztották be. *a Wehrmacht
része*
- Mikor megjött a frontról, rövid, de **velős**
mondatokat ejtett a háború **visszatetsző** voltáról. *frappáns, találó
ambivalens*

- 35 Szláv nyelvtudásának köszönhető, hogy a második világháborúban a mozgósítható legidősebb korosztály tagjaként is behívták katonának. Nyelvtudását ugyan nem használták semmire, de részt vehetett a voronyezsi áttörésben¹.
- 40 Mikor megjött a frontról, rövid, de velős mondatokat ejtett a doni halálkanyar² tapasztalatairól.
- 45 Angol nyelvtudásának köszönhető, hogy a háború után nem szerelték le, tolmácsként használták egy darabig – de azután már nem jött haza.
- Kiment Amerikába.
- Elhatározását azzal indokolta, hogy elege van az általa látogatott világháborúkból.
- 50 Ott halt meg, talán nem is messze Newjorktól, amelyről ő jól tudta, hogy Newjork.
- mobilizálható/
katonának kellett
mennie
- nem lehetett újra
civil
- magyarázta

¹ Voronyezs: falu a Don folyónál, Oroszországban. 1943. telén kb. 125 000 magyar katona halt itt meg. A második világháborúban itt halt meg a legtöbb magyar katona.

² Id. Voronyezs